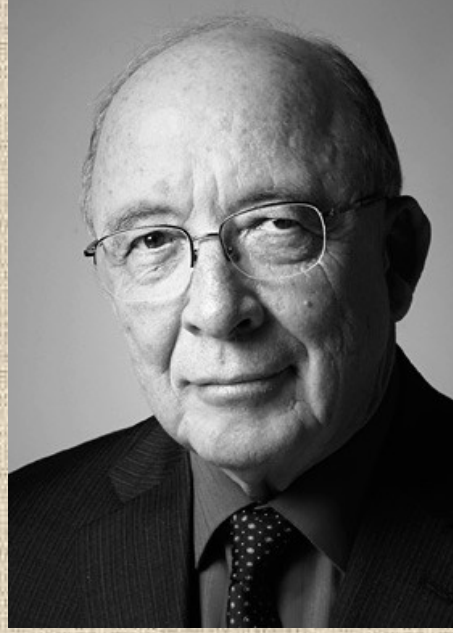

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 2010 yılında Dale Thomas Mortensen'e (*Northwestern Üniversitesi, Illinois -ABD*) verilmiştir. Mortensen, bu ödüle " *Arama Friksiyonları İçeren Piyasaların Analizine Yaptığı Katkılardan*" dolayı layık görülmüştür.

Dale Thomas Mortensen - 2010 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Göçmen bir ailenin çocuğu olan Mortensen, 1939 yılında ABD'nin Oregon eyaletinde dünyaya gelmiştir. Babası Orman Bakanlığı'nda memur, annesi ise ana okulunda bakıcı olan Mortensen'in iki erkek kardeşi bulunmaktadır. Çocukluğunu, üç kere taşınan ailesi ile birlikte geldiği son yer olan Portland eyaletinin Hood River Valley kasabasında doğayla iç içe bir şekilde geçirmiştir. Babası politikaya ilgi duyarken, annesi ise zamanının çoğunu çocuklarıyla birlikte kütüphanede geçirmeyi hobi olarak edinmiştir. Akşamları, babasının politika üzerine yaptığı konuşmaları dinleyerek ve hafta sonları ise annesiyle gittiği kütüphanede kitapları karıştırarak büyüdüğünden bahsetmektedir. Kendisinin okumaya olan sevgisini de buradan aldığını ifade etmektedir. Mortensen, herhangi bir sağlık sorunu bulunmadan, 2014 yılında hayata veda etmiştir.

Eğitim-Kariyer: Matematiğe yetenek ve ilgisi olan Mortensen, okumuş olduğu lisenin üniversite hazırlık programında bu yönde dersler almıştır. Lisenin son iki yılının yaz dönemlerinde ise babasının çalıştığı kereste şirketinde, şirketin arazi, hammadde ve lojistik konularında araştırmalar yapmıştır. Lisenin son yılında, ailesinin göçmen olmasının da etkisiyle, Amerikan sosyal tarihine ilgi duymuş, büyükbaba ve büyük annelerinin o zamanki koşullardan aktardıklarıyla, kendisini o zamanın halkının durumu ile ilgili araştırma yapmaya yönlendirmiştir. Bunun üzerine de, sahip olduğu analitik problem çözme yeteneğini, sosyal sorunların çözümünde nasıl kullanabileceğini araştırmıştır. Bu araştırmaları sonucunda, ekonomi biliminin kendisinin aradığı sonuç olduğuna karar vermiştir. Willamet Üniversitesi'nin ekonomi ve matematik alanlarına tam burs sahibi olmuş, ve üniversite eğitimin son yıllarında Profesör Richard Gillis'in iki baş asistanından birisi olmuştur. Lisansüstü eğitimi için, Stanford ve Harvard gibi önemli okullardan burs teklifleri almasına rağmen, o zamanlar disiplinler arası, analitik ve yenilikçi yaklaşımını daha çok beğendiği Carnegie Teknoloji Enstitüsü'ne kayıt olmuştur. Burada, Robert Lucas ve Oliver Williamson gibi isimlerden dersler almıştır. 1965 yılında Northwestern Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olmuştur. Aynı üniversitede, 1980 yılında Profesör ünvanını almıştır. Ayrıca 2006-2010 yılları arasında Aarhus Üniversitesi'nde ziyaretçi profesör olarak çalışmıştır. 1 Şubat 2011 yılında, Aarhus Üniversitesi'nde yapılan bir binaya kendi adı verilmiştir. Bu binada, uluslararası doktora öğrencilerinin faydalanabileceği yine kendi adı verilen bir kafeterya ve öğrenci yurtları bulunmaktadır. Dale Mortensen ayrıca, "Society of Economic Dynamics" isimli topluluğun eski başkanlığını yapmış ve "Review of Economic Dynamics " isimli bir derginin kurucu editörlüğü görevini üstlenmiştir.

Hobileri: Eşi müzik öğretmeni olan Mortensen, okumaktan sonra en çok sevdiği şeyin müzik olduğunu söylemektedir. Kendisi de bas bariton bir sese sahip olan ve okul ve kilise korolarında da bulunan Mortensen eşi ile birlikte pek çok konsere gitmiş ve bu konserler sırasında turistik geziler yapmayı da tercih etmiştir. Ayrıca okuduğu lisenin futbol takımında oynadığı da bilinmektedir.

İktisat Bilimine Katkıları: Mortensen'in araştırmaları, iş ekonomisi, makroekonomi ve iktisat teorisi üzerine yoğunlaşmaktadır. Özellikle alanında öncü çalışmalar olan geçici işsizliğin eşleştirme teorisi üzerine çalışmalarıyla tanınmaktadır. Ayrıca, uzun yıllar süren çalışmalarının bir ürünü olan 1998 yılında yaptığı "Wage Differentials, Employer Size and Unemployment" isimli çalışması, literatürde ücret dağılımı olarak bilinen konunun temel yapıtaşı olarak görülmektedir.